

Waarom wordt deze gang van zaken überhaupt getolereerd?

*Michael C. Klein MD, Emeritus Hoogleraar Family Practice and Pediatrics,
Universiteit van British Columbia, Canada*

Waarom wordt deze gang van zaken überhaupt getolereerd? Als maatschappij hebben wij een lange weg afgelegd sinds de jaren '60 en '70, toen vrouwen en hun medestanders naar de ziekenhuizen togen om te eisen dat de bevalling zou "vermenselijken." Dat resulteerde in een gezinsgerichte zorg en we dachten dat de strijd daarmee gestreden was. En nu kun je overal je gezinsgerichte keizersnee krijgen, in sommige landen is de verhouding zelfs 30 procent. En niemand die erover klaagt! Waarom niet? Omdat we een doodsbang samenleving zijn die risico's verafschuwt, en omdat de bevalling net zomin bestand is tegen die sociale trend als wij bestand zijn tegen de tv-spots met "Vraag je dokter naar..." iets tegen je hoge cholesterol, je artritis, je dunner wordende haar, je rimpels of je beroerde seksleven. Neem een pil en ga maar weer door met je overgewicht en je slechte conditie, en je verwachting om op 90-jarige leeftijd onverwacht te sterven temidden van de seksuele daad. Dat eisen we van de samenleving, de medische stand en onszelf.

Ondertussen vragen vrouwen - voor het eerst zwanger tussen hun 35ste en 40ste jaar, met een carrière of job die ze nodig hebben en met vruchtbaarheidsproblemen door hun verlate zwangerschap - om een preventieve keizersnee zonder medische indicatie voor henzelf of hun kind. Is dat verkeerd? En is het zo treurig gesteld met de situatie rond de vaginale bevalling - al of niet begeleid, ingeleid, gemonitord, epiduraal verdoofd, middels vacuümverlossing, tangverlossing of in het uiterste geval keizersnee - dat een vooraanstaand obstetrisch onderzoeker moest zeggen dat de vrijwillige keuze voor een keizersnee voor sommige vrouwen een rationele afweging is? En recent onderzoek draagt bij aan die weinig utopische situatie: inleiding bij serotiniteit, keizersnede bij stuitbevalling, groep B-streptokokken, glucose- en andere metingen. Hoe is dat gebeurd?

Het is gebeurd omdat we het hebben laten gebeuren. In haar angst begin jaren '20 voor moeder- en babysterfte legde de samenleving de controle over bevallingen in handen van chirurgen, die routinematig episiotomieën en tangverlossingen toepasten, en later, toen het veiliger werd,

keizersneden, om de reële problemen bij bevallingen in die tijd het hoofd te bieden. In dat proces werden gynaecologen gynaecoloog verloskundigen. En nu zijn we verbaasd dat onze chirurgische redders met chirurgische oplossingen komen voor urinaire en rectale incontinentie en seksuele problemen - die lang niet zo vaak voorkomen als ons wordt voorgehouden.

Maar we willen geloven dat deze problemen voorkomen kunnen worden. En vrouwen en hun partners tolereren deze gang van zaken omdat zij en wij bang zijn en de eeuwige jeugd willen hebben. En omdat het "perfecte" kind belangrijker is dan de perfecte geboorte. En zal het perfecte kind, geboren via vrijwillig gekozen keizersnee, worden verzorgd door de perfecte ouders - die vieze luiers verschonen, een jaar ouderschapsverlof nemen, hun carrière onderbreken en kinderpsychologie gaan studeren? Hmm. Dat zouden ze eens moeten onderzoeken!

En vrouwen tolereren het omdat ze grotendeels krijgen wat ze willen. Degenen met de grootste afkeer van risico's kiezen een verloskundige voor een normale zwangerschap en bevalling. Degenen met de minste afkeer van risico's kiezen een verloskundige voor een thuisbevalling, bijgestaan door officieuze en ongeschoolde "verloskundigen", gevolgd door degenen die goede verloskundige zorg willen bij een thuisbevalling en degenen die een verloskundige en een ruggenprik willen. De laatsten kiezen voor een ziekenhuisbevalling onder begeleiding van een verloskundige of gelijkgezinde huisarts. En degenen die in verwarring of niet geïnformeerd zijn of geen keuze hebben - of erg gehecht zijn aan hun huisarts - kiezen voor een huisarts. En uiteindelijk is iedereen gelukkig met de vele mogelijkheden van deze nichemarkt. Dus vrouwen tolereren deze gang van zaken, omdat we hen geleerd hebben die te tolereren in zogenaamde zwangerschapscursussen (waarin vrouwen vooral wordt geleerd onderdanig te zijn) en boeken (Wat gebeurt er als... bla bla bla). En hun moeders, die nu grootmoeders zijn, uit de jaren '60 en '70, die hebben gevochten voor een gezinsgericht zwangerschapzorg... klagen er niet over. Zij maken zich druk over borstkanker en osteoporose. ■